

การประเมินความเสี่ยง
การทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่
อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่

๑. การระบุความเสี่ยง (RISK IDENTIFICATION)

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ ได้ทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่ก่อให้เกิดการทุจริตของหน่วยงานและได้ศึกษาปัญหาและแนวโน้ม โอกาส ในการเกิดการทุจริต เพื่อระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากการทุจริต หรือ ข้อผิดพลาดทั้งในระดับงบการเงิน บัญชี พัสดุ โดยการทำความเข้าใจกิจกรรมและสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน รวมถึงการควบคุมภายในของงบการเงิน บัญชี และพัสดุ ซึ่งให้สอดคล้องกับกฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงาน เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์และเล็งเห็นว่าความเสี่ยงในการทุจริตหรือ ข้อผิดพลาดของหน่วยงาน ในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนี้

- KNOWN FACTOR ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้นซ้ำ
- UNKNOWN FACTOR ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง / โอกาสที่จะเกิด	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		KNOWN FACTOR	UNKNOWN FACTOR
๑	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาต พรบ.อำนาจความสะดวกฯ - การตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้	✓	-
๒	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ - มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	-	✓
	- เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ การใช้รถยนต์ส่วนบุคคล	✓	-
	- เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและ จงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	-	✓

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง / โอกาสที่จะเกิด	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		KNOWN FACTOR	UNKNOWN FACTOR
๓	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ - เจ้าหน้าที่มีเจตนาบิดเบ่งข้อมูล และเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก - การตั้งใจในการจัดทำ TOR ที่มีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง และพวกพ้อง แต่ องค์กรเสียประโยชน์ เช่น การลือคสเปค หรือ กากำหนดคุณลักษณะที่ทำให้ต้องให้ต้นทุนเกิน ความจำเป็น แต่ลดคุณภาพวัสดุ คุณภาพงาน - การตรวจรับพัสดุไม่ตรงสัญญา และ TOR	-	✓
๔	ความเสี่ยงการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ - กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากร เข้ามา เป็นพนักงาน อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ หรือเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องของตนเอง - คณะกรรมการสรรหาคัดเลือก หรือ ผู้มีอำนาจอนุมัติ อาจมีการรับสินบน หรือมี ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับ ผู้สมัคร ทำให้ผลการพิจารณาในกระบวนการสรรหาคัดเลือก ได้บุคลากรที่ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน -ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกข้อสอบ อาจมีการจัดทำเอกสารเพื่อจำหน่าย แจก หรือกระบวนการอื่นใดที่ก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ ตนเองและผู้เข้าสอบคัดเลือก	-	✓
		-	✓
		-	✓
		-	✓

KNOWN FACTOR ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้นซ้ำ

UNKNOWN FACTOR ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจาก การประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม
ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง (Analyze the risk)

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริต ของแต่ละการทุจริต/โอกาสที่จะเกิดตามสี เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสี

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สีเขียว ความเสี่ยงระดับต่ำ ไม่ต้องทำอะไร นอกจากปฏิบัติตามกฎการควบคุมที่มีอยู่

สีเหลือง ความเสี่ยงระดับปานกลาง หากเกิดขึ้นสามารถแก้ไขได้ และยังใช้กฎการควบคุมที่มีอยู่ได้

สีส้ม ความเสี่ยงระดับสูง มีผลกระทบภายในหน่วยงาน เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน หลายคน หรือมี
ขั้นตอนมาก ยากแก่การควบคุม ไม่สามารถติดตามอย่างใกล้ชิดหรือตลอดเวลา

สีแดง ความเสี่ยงระดับสูง มีผลกระทบต่อบุคคลภายนอก เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน หลายคน หรือมี
ขั้นตอนมาก ยากแก่การควบคุม ไม่สามารถติดตามอย่างใกล้ชิดหรือตลอดเวลา

ตารางที่ 2 ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง / โอกาสที่จะเกิด	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้	✓			
๒	มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ /การเลี้ยงรับรอง ซึ่ง จะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ ให้กับคู่สัญญา		✓		
๓	เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ การใช้รถยนต์ ส่วนกลาง		✓		
๔	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีการรับเงินหรือ ผลประโยชน์จากผู้รับจ้างและ จงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง			✓	
๕	เจ้าหน้าที่มีเจตนาบิดเบ่งข้อมูล และเบิกเงิน ราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่า เข้าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก			✓	
๖	กรรมการสรรหาคัดเลือกบุคลากร เข้ามา เป็นพนักงาน อาจมีการ เรียกรับ/ รับผลประโยชน์ หรือเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องของตนเอง				✓
๗	คณะกรรมการสรรหาคัดเลือก หรือ ผู้มี อำนาจอนุมัติ อาจมีการรับ สินบน หรือมี ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับ ผู้สมัคร ทำให้ผลการพิจารณาใน กระบวนการสรรหาคัดเลือก ได้บุคลากรที่ไม่มี ประสิทธิภาพ ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน				✓
๘	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการออกข้อสอบ อาจมีการจัดทำเอกสารเพื่อ จำหน่าย แจก หรือกระบวนการอื่นใดที่ก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ ตนเองและผู้เข้าสอบคัดเลือก				✓

๓. เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ตารางเทียบ ระดับ โอกาสที่ความเสี่ยงนั้นจะเกิดขึ้น (LIKELIHOOD)

โอกาสที่จะเกิด	ระดับ	ความถี่โดยเฉลี่ย
สูงมาก	๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูงมาก (เกิน ๔ ครั้ง) ขึ้นไป หรือเกิดขึ้น ได้ตลอดเวลา
สูง	๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูง (๑ - ๓ ครั้ง เป็นรายไตรมาส/ ช่วงสิ้นปีงบประมาณ)
ปานกลาง	๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น (ไม่เกิน ๒ ครั้ง)
น้อย	๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น (ไม่เกิน ๑ ครั้ง)
น้อยมาก	๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

ตารางเทียบ ระดับผลกระทบต่อองค์กร กรณีที่ความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้น (IMPACT)

โอกาสที่จะเกิด	ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
สูงมาก	๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษจี้มูล ความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
สูง	๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความ โปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าว อย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
ปานกลาง	๓	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วย ตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
น้อย	๒	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายใน หน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
น้อยมาก	๑	แทบจะไม่มี

๔. การวัดระดับความเสี่ยง (Level of Risk)

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็น สีส้ม และ สีแดง จากตาราง มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากการพิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ ๒ ประการ คือ

$$\text{จัดระดับความเสี่ยง (R)} = \text{ระดับโอกาสที่ความเสี่ยงนั้นจะเกิดขึ้น (I)} \times \text{ระดับผลกระทบ (L)}$$

ระดับความเสี่ยง	สี	ความหมาย
๑ - ๓	เขียว	ต่ำ
๔ - ๖	เหลือง	ปานกลาง
๕ - ๑๒	ส้ม	สูง
๑๐ ขึ้นไป	แดง	สูงมาก

เกณฑ์วัดระดับความรุนแรงความเสี่ยงการทุจริต

RISK SCORE					
โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

๕. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Key Controls in place & Further Actions to be Taken)

ลำดับ	โครงการ/ กิจกรรม/ภารกิจ....	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น จากการดำเนินโครงการ (ขั้นตอน/กิจกรรม)	ระดับโอกาสที่ ความเสี่ยงจะ เกิดขึ้น (L)	ระดับผลกระทบ เมื่อความเสี่ยง เกิดขึ้น (I)	ระดับความเสี่ยง RISK SCORE (L x I) (ใส่ค่าที่คูณได้ลงมา ด้วย)
๑	มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/ สินน้ำใจ/การเลี้ยรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่ การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้าง อาคาร รื้อถอน คัดแปลง เพื่อให้ตรวจสอบมาตรฐาน	๒	๓	๖
๒	การใช้รถยนต์ส่วนกลาง	เจ้าหน้าที่ของรัฐนำรถยนต์ของหน่วยงานไปใช้ใน กิจกรรมของตนเองนอกเหนือจากงานขององค์การ บริหารส่วนตำบล หรือเจ้าหน้าที่นำทรัพย์สินของ หน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	๒	๓	๖
๓	เจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการตรวจรับ พัสดุ มีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้ รับจ้างและ จงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ ถูกต้อง	คณะกรรมการตรวจการจ้างไม่ได้ออกไปดูสถานที่ ก่อสร้าง แต่มีการเจรจากับผู้รับจ้าง ตามข้อมูลที่ได้รับจ้าง แจ้งแล้วจึงทำการตรวจรับงาน	๒	๓	๖
๔	การสรรหาบุคลากรเข้าทำงาน	การเรียกรับผลประโยชน์จากการรับพนักงานเข้า ทำงาน	๒	๓	๖

๖.การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ลำดับ	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น จากการดำเนินโครงการ (ขั้นตอน/กิจกรรม)	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	การดำเนินการเพื่อการจัดตามมาตรการ ป้องกันเพื่อไม่เกิดการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ/ ระยะเวลาแล้วเสร็จ
๑.	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	- มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่แสดงผัง ลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และประกาศเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง	- จัดทำมาตรการป้องกันการรับสินบนให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรทุกระดับถือปฏิบัติ - จัดทำมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วน ตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ให้บุคลากรทุกคนภายในหน่วยงาน ถือปฏิบัติ - จัดทำแนวทางการป้องกันการรับสินบนและการกำกับติดตาม	สำนักปลัด ม.ค. – มิ.ย.๖๗
๒.	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	- มีการทำทะเบียน/สมุดคุมทะเบียนทรัพย์สิน และคู่มือการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ และการสร้างจิตสำนึกให้มีคุณธรรม จริยธรรม	- ควบคุม กำกับ ดูแลเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์อย่างเคร่งครัด และ คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ	กองคลัง ม.ค. – มิ.ย.๖๗
๓.	การใช้จ่ายจัดจ้าง	- กำกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่ให้ปฏิบัติหน้าที่ที่เห็นแก่เงินหรือพวกพ้องของตนไม่ปิดบังซ่อนเร้นข้อมูลใดๆ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผยตามระเบียบที่กำหนด	- ดำเนินการสรรหาบุคคลให้เป็นไปตามระเบียบและ หลักเกณฑ์ - ควบคุม กำกับ ดูแลบุคลากร ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์อย่างเคร่งครัด และ คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ	กองคลัง ม.ค. – มิ.ย.๖๗
๔.	การบริหารงานบุคคล การสรรหาบุคลากรเข้าทำงาน	- จัดกิจกรรมฝึกอบรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน		สำนักปลัด ม.ค. – มิ.ย.๖๗

